

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E), asetuksien (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 ja (EU) 2024/1789 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 kumoamisesta

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E), asetuksien (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 ja (EU) 2024/1789 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 kumoamisesta (U 15/2026 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Maria Kekki, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi, ympäristöministeriö
- erityisasiantuntija Suvi Borgström, ympäristöministeriö
- asiantuntija Pinja Laitinen, ympäristöministeriö
- johtava asiantuntija Ina Lehto, Energiateollisuus ry
- ohjelmajohtaja Bernt Nordman, WWF Suomi

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Euroopan komissio antoi 10.12.2025 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E), asetuksien (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 ja (EU) 2024/1789 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 kumoamisesta (COM/2025/1006, jäljempänä asetusehdotus) osana niin sanottua verkkopakettia.

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp

Valtioneuvoston kanta

Suomen kantoja verkkopakettiin on muodostettu selvityksissä U 52/2025 vp (valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Verkkojen Eurooppa-välineen perustamisesta vuosiksi 2028–2034) ja U 74/2025 vp (valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma), joissa nyt kyseessä olevan ehdotuksen näkökulmasta olennaisia kirjauksia ovat seuraavat kannat:

Valtioneuvosto katsoo, että EU:n kriittisen infrastruktuurin ja erityisesti merenalaisen infrastruktuurin suojele ja korjaaminen sekä niihin käytettävät teknologiat ovat tärkeitä EU:n energiaturvallisuuden ja resilienssin vahvistamisessa ja niiden kehittämisessä tulisi hyödyntää EU-tason toimia.

Lähtökohtaisesti energiainfrastruktuuriin tehtävät investoinnit tulisi tehdä markkinaehtoisesti. Valtioneuvoston ensisijaisena tavoitteena on, että CEF-rahoituksella ei tulisi tukea jäsenvaltioiden sisäisiä energiainfrastruktuuri-investointeja.

Edellä mainittuja valtioneuvoston kantoja täydennetään tällä U-kirjelmällä seuraavasti:

Valtioneuvosto pitää Euroopan verkkopakettia tervetulleena aloitteena, jonka myötä komissio kiinnittää huomiota sähköverkkojen kehittämiseen ja niiden tärkeään osuuteen puhtaan siirtymän mahdollistamisessa. Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti komission tavoitteeseen vastata kriittiseen tarpeeseen EU-tasolla vahvistaa energiainfrastruktuuria sekä poistaa pullonkauloja, jotka hidastavat rajat ylittävien yhteenliittäntöjen vahvistumista jäsenvaltioiden välillä. Hyvin toimivat ja riittävät energiaverkot ovat välttämättömyys Euroopan kilpailukyvyn, energiaturvallisuuden ja resilienssin kannalta.

Valtioneuvosto pitää TEN-E-asetuksen päivittämistä lähtökohtaisesti perusteltuna. Vaikka asetuksen peruslinjaukset ovat edelleen ajankohtaisia, tarvitaan rajat ylittävien energiainfrastruktuurihankkeiden kehittämiseen lisäpanostusta.

Infrastruktuurin turvallisuuden ja resilienssin parantaminen

Valtioneuvosto pitää erittäin tärkeänä, että TEN-E -asetuksen CEF-rahoitukselle kelpoiseksi hankekategoriaksi on lisätty infrastruktuurin turvallisuuden ja resilienssin parantaminen. Valitettavaa kuitenkin on, että tämä turvallisuuden parantaminen koskee komission ehdotuksessa vain sähköön liittyvää infrastruktuuria eikä kaasua. Valtioneuvosto toteaa, että kaasulla on EU:ssa merkittävä asema ja EU:n kaasusektorilla on tapahtunut merkittäviä muutoksia Ukrainan sodasta johtuen. Itämerellä on lisäksi tapahtunut kaksi merkittävää kaasuinfran rikkoa. Valtioneuvosto pitää huolestuttavana, että sinänsä tärkeä energiainfrastruktuurin turvallisuuden ja resilienssin parantaminen eishäköön osalta käytännössä sisältäisi rajoitteita. TEN-E -asetuksen mukaisten hankkeiden tulisi aina olla vain valtioiden rajat ylittäviä tai niihin liittyviä eikä kansallisia ja niiden tulisi koskea turvallisuuden tason normaalitason päälle tehtäviä parannuksia.

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp

Komission rooli energiainfrastruktuurin suunnittelussa

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission toimivallan lisäämiseen EU-laajuisten energiaverkkojen kehittämisessä. Jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuudet ja prosessien läpinäkyvyys tulisi varmistaa.

Komissiolle ehdotettua säädösvallan siirtoa antaa joka neljäs vuosi EU-laajuinen verkon kehittämissuunnitelma tulisi vielä tarkastella sen asianmukaisuuden, laajuuden ja tarkoituksenmukaisuuden näkökulmista. Kyse on EU:n energiainfran suunnittelun keskeisestä toimesta, josta ei tulisi säätää delegoidulla säädöksellä.

Valtioneuvosto katsoo, että on tärkeää säilyttää jäsenvaltiolla valta päättää sen alueelle tulevista energiainfrastruktuureista ja erityisesti rajat ylittävistä yhteyksistä.

Valtioneuvosto katsoo, että sähkö-, kaasu- ja vetyverkkojen kymmenvuotisten suunnitelmien yhteensopivuutta voidaan parantaa kevyemmilläkin toimilla.

Valtioiden rajat ylittävä kustannustenjako

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti komission ehdotukseen rajat ylittävien energiainfranhankkeiden hyötyjen arvioinnista hankkeen lähtömaiden ulkopuolelle. Valtioneuvosto korostaa, että kustannustenjakokeskusteluihin osallistumisen ei tule ennakoida osallistumista kustannustenjakoon. Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti ehdotettuun velvoitteeseen käynnistää CBCA-menettely aina, kun vähintään 10 % projektin arvioituista hyödyistä kohdistuu jäsenmaahan, joka ei ole mukana hankkeessa. Valtioneuvosto katsoo, että selkein lähtökohta olisi, että kustannukset jaetaan niiden maiden kanssa, joihin hanke suoraa kytkeytyy ja joista projektipromootoritkin ovat. Muussa tapauksessa neuvotteluosapuolien määrä lisääntyy ja neuvottelut monimutkaistuvat huomattavasti. Lisäksi laskennalliset hyödyt ja kustannukset jakautuvat kymmenille vuosille, jolloin hyödyt ja kustannukset riippuu käytännössä valitusta skenaariosta ja sisältävät runsaasti epävarmuuksia.

Uusi ehdotus 25 % pullonkaulatulojen laittamisesta sivuun

Valtioneuvosto pitää komission ehdotusta pullonkaulatulojen sivuun laittamisesta epäselvänä ja osin liian pitkälle menevänä. Valtioneuvosto katsoo, että jatkotyössä tulisi pyrkiä selventämään ehdotuksen useita yksityiskohtaisesti, kuten mistä 25 % on laskettava, minne varat konkreettisesti siirretään tai pitävätkö sisällään maiden sisäisiä pullonkaulatuloja. Valtioneuvosto ei lähtökohtaisesti kannata, että sähkömarkkinoilla kerättyjä pullonkaulatuloja käytettäisiin kaasutai vetyinfrojen rakentamiseen tai muihin kuin suoraan Suomeen liittyviin sähköverkkohankkeisiin.

Lupamenettelyt

Sääntelyssä tulisi varmistaa ympäristön- ja luonnonsuojelun korkea taso ja johdonmukaisuus unionin muihin ympäristötoimiin ja ympäristötavoitteisiin sekä yleisön osallistumiseen nähden (U 6/2023 vp; U 7/2023 vp).

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp

Valtioneuvosto katsoo – viitaten muihin ympäristösäätelyä koskeviin aloitteisiin, että ympäristöarviointeja ja lupamenettelyjä koskevissa muutoksissa tulisi pyrkiä yhtenäiseen ja johdonmukaiseen säätelykokonaisuuteen. Lukuisia poikkeuksia sisältävät säädösehdotukset ovat omiaan johtamaan ympäristö- ja lupamenettelyjä koskevan EU-säätelyn pirstaloitumiseen ja monimutkaistumiseen.

Valtioneuvosto näkee tarpeellisenä selkeyttää luonto- ja lintudirektiivin vaatimusten huomioimista energiainfrastruktuurihankkeissa. Valtioneuvosto kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tavoitteen mukaiset muutokset olisi parempi tehdä lintu- ja luontodirektiiveihin osana toimia, joihin direktiivien stressitestin pohjalta mahdollisesti ryhdytään.

Valtioneuvosto huomauttaa, että hiljaiseen hyväksyntään tulee kiinnittää huomiota perustuslain näkökulmasta. Valtioneuvosto katsoo, että ensisijaisesti hiljainen hyväksyntä olisi pyrittävä poistamaan asetusehdotuksesta tai tavoiteltava muotoa, jossa jäsenvaltiot voivat itse päättää sen käyttöönotosta. Valtioneuvosto pitää hyvänä, että hiljainen hyväksyntä ei koskisi ympäristöllisiä lupia.

Ehdotuksen mukaan kansallisen kehittämissuunnitelman perusteella hankkeita voitaisiin vapauttaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja Natura-arvioinnista menettelyllä, mikä vaikuttaa samankaltaiselta suhteesta uusiutuvan energian direktiivin nopean kehittämisen alueiden säännöksiin. Valtioneuvosto kannattaa EU-säädöskokonaisuuden kannalta mahdollisimman selkeitä säännöksiä, jotka eivät johda tarpeeseen määritellä jo olemassa olevaa terminologiaa eri tavoin eri säädöksissä.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti ympäristövaikutusten arviointimenettelyn sisällyttämiseen 10 artiklassa tarkoitettuihin lupamenettelyn määräaikoihin. Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti yhtenäiseen aikarajaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarpeen määrittämiselle ja arviointiohjelmavaiheelle. Ehdotuksen vaikutusta on tarkasteltava tarkemmin jatkokäsittelyn aikana.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyn vaiheita sujuvoitetaan ja että kaikki vaiheet sekä arviointimenettelyn tarpeen määrittäminen olisi jatkossakin mahdollista toteuttaa kansallisissa määräajoissa. Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti hankkeesta vastaavan toimintaan kohdistuviin määräaikoihin ympäristövaikutusten arvionnin laadintaan liittyen.

Valtioneuvosto katsoo, ettei asetusehdotuksen toimivaltaiselle viranomaiselle tulisi siirtää YVA-menettelyssä toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvia viranomaistehtäviä.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että siltä osin kuin asetuksessa viitataan alueidenkäytön suunnitteluun, pitäydyttäisiin voimassa olevan asetuksen mukaisessa kansallisen lainsäädännön huomioivissa sanamuodoissa tai muutoin varmistettaisiin, että asetuksen soveltaminen voi tapahtua kansallinen lainsäädäntö ja olosuhteen huomioon ottaen. Lisäksi olisi tärkeää, että alueidenkäytön suunnittelu rajattaisiin selkeästi lupamenettelyjen ulkopuolelle.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Tausta

Euroopan komissio antoi 10.12.2025 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista (TEN-E), asetuksien (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 ja (EU) 2024/1789 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 kumoamisesta (COM/2025/1006, jäljempänä asetusehdotus) osana niin sanottua verkkopakettia.

Verkkopaketin taustalla on Venäjän hyökkäyssota ja viimeaikaiset geopoliittiset jännitteet, jotka korostavat EU:n tarvetta vahvistaa energiaomavaraisuuttaan ja kilpailukykyään. Sähköverkot nähdään energiajärjestelmän selkärankana, sillä niillä on keskeinen rooli puhtaan energian integraation ja sähköistymiskehityksen mahdollistajana sekä siten osaltaan energian hintojen alentamisessa. Verkkopaketti sisältää toimenpiteitä, joilla puututaan rakenteellisiin pullonkauloihin ja ehdotetaan hankkeiden toteuttamista nopeuttavia toimia. Ehdotuksen tavoitteena on vauhdittaa ja tehostaa koko EU:n energiaverkkojen kehittämistä ja yhteentoimivuutta, jotta unioni pysyy kilpailukykyisenä, turvallisena ja etenee kohti energia- ja ilmastotavoitteitaan. Sähköverkkojen on vastattava nopeasti kasvavaan kysyntään, jota lisäävät loppukäytön sähköistyminen ja vetytalouden laajeneminen. Sähkön osuuden loppuenergiankulutuksesta on tarkoitus nousta noin 23 prosentista 32 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä.

Keskeinen sisältö

Ehdotuksen III luku koskee lupamenettelyitä ja yleisön osallistumista. Lupamenettelyitä ehdotetaan selkeytettäväksi ja nopeutettavaksi, mukaan lukien niiden digitalisointi ja selkeämpi vaiheistus. Lupamenettelylle asetetaan määräaikoja (24 ja 18 kuukautta koskien lupamenettelyn eri vaiheita). Sähköhankkeille annetaan automaattinen erittäin tärkeän yleisen edun asema, mikä voi nopeuttaa lupamenettelyitä. Rajat ylittävää viranomaisyhteistyötä vahvistetaan ja kansallisesti tulee säätää yhdestä lupamenettelyn yhteispisteviranomaisesta.

Ehdotuksen mukaan asetuksen liitteen II eri kategorioihin kuuluviin hankkeisiin sovelletaan erilaisia säännöksiä koskien tiettyjä lupamenettelyitä. Liitteen II 1 kohdan mukaisten infrastruktuurihankkeiden (koskevat sähköhankkeita) osalta jäsenvaltioiden tulee katsoa hankkeiden olevan erittäin tärkeän yleisen edun mukaisia ja palvelevan kansallista terveyttä ja turvallisuutta arvioitaessa luonto- ja lintudirektiivien sekä vesipuitedirektiivin poikkeamisedellytyksiä. Lisäksi ne kyseiseen kategoriaan kuuluvat hankkeet, jotka kuuluvat kansalliseen kehittämissuunnitelmaan voidaan tietyin edellytyksin vapauttaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA) ja luontodirektiivin mukaisesta Natura-arvioinnista. Näitä hankkeita koskee myös mahdollisuus korvata lintu- ja luontodirektiivin mukaisesti suojeluille lajeille aiheutunut haitta, jota ei voida välttää. Korvaaminen olisi mahdollista toteuttaa myös suorittamalla rahallinen korvaus.

Asetusehdotuksen liitteen II 2, 3 ja 4 mukaisten hankkeiden osalta jäsenvaltiot voivat katsoa hankkeet erittäin tärkeän yleisen edun mukaisiksi luonto- ja lintudirektiivien sekä vesipuitedirektiivin mukaisissa poikkeamismenettelyissä. Näiden hankkeiden osalta korvaavien

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp

toimenpiteiden toteuttaminen Natura -verkoston yhtenäisyydelle tai luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten korvaamiseksi voidaan suorittaa samanaikaisesti hankkeen toteutuksen kanssa. Tämä on poikkeus pääsäännöstä, jonka mukaan korvaavat toimenpiteet on suoritettava ennakolta.

Arviointi

Asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta eikä se edellytä suoranaisia täytäntöönpanotoimia. Kuitenkin asetuksesta todennäköisesti seuraa tarve muuttaa kansallista lainsäädäntöä niin, ettei kansallinen sääntely ole asetuksen kanssa ristiriidassa.

Valiokunta suhtautuu valtioneuvoston tavoin myönteisesti komission tavoitteeseen vastata kriittiseen tarpeeseen EU-tasolla vahvistaa energiainfrastruktuuria ja poistaa pullonkauloja, jotka hidastavat rajat ylittävien yhteenliittäntöjen vahvistumista jäsenvaltioiden välillä. Hyvin toimivat ja riittävät energiaverkot ovat välttämättömiä EU:n kilpailukyvyyn, energiaturvallisuuden ja resilienssin kannalta.

Valiokunta suhtautuu kuitenkin valtioneuvoston tavoin myös varauksellisesti komission toimivallan lisäämiseen EU-laajuisten energiaverkkojen kehittämisessä. Jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuudet ja prosessien läpinäkyvyys on tärkeää varmistaa ja säilyttää jäsenvaltiolla valta päättää sen alueelle tulevista energiainfrastruktuureista ja erityisesti rajat ylittävistä yhteyksistä.

Valtioneuvosto katsoo, että ympäristöarviointeja ja lupamenettelyjä koskeissa muutoksissa tulisi pyrkiä yhtenäiseen ja johdonmukaiseen sääntelykokonaisuuteen. Lukuisia poikkeuksia sisältävät säädösehdotukset ovat omiaan johtamaan ympäristö- ja lupamenettelyjä koskevan EU-sääntelyn pirstaloitumiseen ja monimutkaistumiseen. Valiokunta viittaa lausuntoonsa asiassa U 16/2026 vp ja yhtyy tähän näkemykseen. Sääntelyssä tulee varmistaa ympäristön- ja luonnonsuojelun korkea taso ja johdonmukaisuus unionin muihin ympäristötoimiin ja ympäristötavoitteisiin. Ehdotuksessa on myös Suomelle vieraita elementtejä, kuten niin sanottu hiljaisen hyväksynnän periaate. Lupahakemukset katsottaisiin hyväksytyiksi, jos hakemuksia ei ole käsitelty kyseisissä aikarajoissa. Tämä hiljainen hyväksyntä ei koske ympäristöllisiä päätöksiä eikä tilannetta, jossa kansallisessa oikeusjärjestelmässä ei ole käytössä hiljaisen hyväksynnän periaatetta, joten se ei aiheuttaisi Suomessa toimia.

Valtioneuvosto suhtautuu varauksellisesti YVA-menettelyn sisällyttämiseen 10 artiklassa tarkoitettuihin lupamenettelyn määräaikoihin sekä yhtenäiseen aikarajaan YVA-menettelyn tarpeen määrittämiselle ja arviointiohjelmavaiheelle. Ehdotuksen vaikutusta on tarkasteltava tarkemmin jatkokäsittelyn aikana. Valiokunta tuo esiin, että komissio pyrkii selkeästi siihen, että YVA olisi mahdollisimman laajasti yhdistettävä muihin lupamenettelyihin menettelyjen sujuvuuden edistämiseksi. On siten tärkeää, että YVA-menettelyn vaiheita sujuvoitetaan ja varaudutaan mahdollisiin muutostarpeisiin, vaikka tavoitteena onkin menettelyjen toteuttaminen jatkossakin kansallisin tavoin ja määräajoissa.

Valiokunta korostaa valtioneuvoston tavoin lopuksi sitä, että SEUT 192(2) artiklan mukaan maankäyttöön liittyvä sääntely edellyttää neuvostolta yksimielisyyttä ja siten erityistä lainsäätämisyjärjestystä. Siltä osin kuin asetuksessa viitataan alueidenkäytön suunnitteluun, on

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp

tärkeää pysyä voimassa olevan asetuksen mukaisessa kansallisen lainsäädännön huomioivissa sanamuodoissa tai muutoin varmistaa, että asetuksen soveltaminen voi tapahtua kansallinen lainsäädäntö ja olosuhteet huomioon ottaen.

Asetusehdotuksella ei arvioida olevan suoria taloudellisia vaikutuksia. Asetusehdotuksen mukaisesti kuitenkin asetetaan ne kriteerit ja prosessit, joilla hankkeet voivat saada rahoitusta CEF-rahoitusvälineestä. CEF:ssä energiahankkeisiin on ehdotettu varattavaksi lähes 30 miljardia euroa uudesta EU:n rahoituskehiksestä 2028—2034. Valiokunta pitää tärkeänä tavoitteena sitä, että CEF-rahoituksella ei tueta jäsenvaltioiden sisäisiä energiainfrastruktuuri-investointeja, vaan maiden sisäisten sähköverkkojen riittävä kehittäminen on varmistettava kansallisin toimin. Jos EU-rahoitusta kuitenkin tullaan jakamaan nykyistä laajemmin, tulee aktiivisesti huolehtia siitä, että myös Suomi hyötyy rahoituksesta.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Ympäristövaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan korostaen edellä esitettyjä näkökohtia.

Helsingissä 13.3.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Jenni Pitko vihr
varapuheenjohtaja Pinja Perholehto sd
jäsen Marko Asell sd
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Petri Huru ps
jäsen Christoffer Ingo r
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Jorma Piisinen ps
jäsen Tere Sammallahhti kok
jäsen Saara-Sofia Sirén kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp
Eriävä mielipide

Eriävä mielipide

Perustelut

Komission esityksen lähtökohtainen tavoite on kannatettava. Fossiilisista polttoaineista irtautuminen on välttämätön ja kriittisen tärkeä päämäärä ja tavoitteen edistämisessä keskeinen osatekijä on myös etenkin sähköverkkojen kehitys.

Komission esitys ja myös valtioneuvoston kanta sisältävät kuitenkin useampia ongelmia. Yhtäältä ongelma on liiallinen painottuminen myös muualle kuin sähköverkkojen kehittämiseen ja toisaalta ongelmallista on myös jälleen energiainfrastruktuurin edistäminen luonnon kustannuksella.

Valtioneuvoston kannassa korostuu myös kaasu-infrastruktuurin kehittäminen. Tämä on ristiriitaista ilmastotavoitteiden ja fossiilisista polttoaineista irtautumisen kannalta. Kaasun pitäminen yhtäläisenä tavoitteena sähköverkon kehittämisen rinnalla ei ole tavoitettava, vaikka tiedostettaisiin nykytilassa kaasuun sisältyvät turvallisuuden ja huoltovarmuuden näkökulmat. Turvallisuutta ja huoltovarmuutta koko Euroopan tasolla edistetään tehokkaasti irtautumalla fossiilisista.

Luonnon ja ilmastotavoitteiden yhteensovittaminen on vihreän siirtymän avainkysymys. Siksi on suhtauduttava äärimmäisen kriittisesti tavoitteisiin, joissa luonto helposti joustaa energian ja energiaverkkojen rakentamisen alta. Vaikka uusiutuvan energian ja energiaverkkojen hankkeiden lupa-asiat kestävät usein pitkään, ei asiasta pidä tehdä johtopäätöstä, että nopeuttamisen nimissä tulisi joustaa luontotavoitteista.

Samoin on suhtauduttava erittäin kriittisesti ajatukseen, että luonto- ja lintudirektiivit täytyisi avata jotta energiaverkkojen kehittäminen olisi helpompaa.

Euroopan unionin luontoa suojelevan lainsäädännön vahvuus on asia, jolla on merkitystä paitsi kaikille unionin valtioille ja niiden luonnolle, myös koko maailmalle. EU on osoittanut ympäristöasioissa myös globaalia johtajuutta, joka parhaimmillaan kirittää koko maailmaa pyrkimään kohti tärkeitä ja välttämättömiä ympäristötavoitteita. Siksi on erittäin vastuutonta, että tällä hetkellä komissio toistuvasti edistää hankkeita, jotka voivat heikentää ympäristötoimia ja niiden vaikuttavuutta ja tekee näin ilman arvioita vaikutuksista.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että suuri valiokunta ei yhdy valtioneuvoston kantaan, vaan ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto YmVL 12/2026 vp
Eriävä mielipide

Helsingissä 13.3.2026

Jenni Pitko vihr
Mai Kivelä vas